

SUMBANGAN INDUSTRI BINAAN DALAM EKONOMI NEGARA

Oleh
Dani Salleh

21/9/11

Pengenalan

Industri binaan ialah salah sebuah industri yang banyak menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi sesebuah negara. Ia memainkan peranan yang penting dalam semua sektor perindustrian utama sesebuah negara dalam bentuk penyediaan modal tetap, perkhidmatan, kediaman dan lain-lain. Dari segi sumbangan fizikal, keluaran industri binaan adalah besar, berat dan mahal serta tidak boleh dipindah ataupun bergerak. Ia tetap di satu-satu lokasi. Ia melibatkan penggunaan pelbagai bahan dan komponen binaan yang dikeluarkan oleh industri-industri perkilangan yang lain.¹ Keluaran sektor binaan terdiri dari pelbagai jenis bangunan, kerja-kerja kejuruteraan sivil hinggalah kepada kerja-kerja infrastruktur.

Pentingnya industri binaan dalam sesebuah ekonomi boleh dilihat dari pelbagai aspek. Salah satu daripadanya ialah saiz keluaran ataupun nilai kerja-kerja binaan yang telah dikeluarkan. Sebagai contohnya di dalam tahun 1983, sebanyak Juta \$2,867 telahpun dibelanjakan dan ini ialah 5.4% daripada jumlah KDNK 1983 iaitu Juta \$53,582 dan peratus ini menunjukkan tidak kurang pentingnya sumbangan industri binaan berbanding dengan industri-industri lain, seperti sektor pertanian (21.0%), perlombongan (10.0%) dan perkilangan (20.0%) dalam tahun yang sama. Tahun 1983 ialah tahun sumbangan tertinggi industri binaan kepada KDNK.

Kepentingan Industri Pembinaan Dalam Pertumbuhan Ekonomi Negara

Sektor pembinaan merupakan cabang yang terpenting dalam sesebuah ekonomi, biasanya dirujuk sebagai sebuah industri walaupun ia lebih sesuai dikenali sebagai sebuah sektor dalam ekonomi, seperti sektor pembuatan, pengangkutan ataupun perkhidmatan. Ia juga bukan sebuah aktiviti tetapi sekumpulan aktiviti yang digabungkan berdasarkan ciri-ciri semulajadi hasil barangannya, teknologi yang digunakan dan corak pengendalian institusi.

Jika diukur sebagai suatu industri dalam ekonomi, ia merupakan industri yang terbesar walhal jika dilihat sebagai sektor dalam ekonomi, ia menjadi sektor yang paling kecil. Ini diukur berdasarkan nilai, hasil keluaran ataupun jumlah buruh yang digunakan.

Kepentingan industri pembinaan bukan terletak pada saiznya, tetapi pada fungsi hasil keluarannya. Ia

membekalkan tempat perlindungan, makanan dan pakaian, sebagai tempat simpanan dan menghasilkan barangan yang akan dipasarkan dan digunakan. Hasil industri pembinaan adalah seperti loji pembuatan, jalanraya, rumah kediaman, sistem bekalan air dan sebagainya.

Kepentingan industri pembinaan dapat diuraikan berdasarkan tiga cirinya yang penting, iaitu:

1. saiz;
2. sebagai barangan pelaburan;
3. kerajaan sebagai pelanggan utama

Sebagai industri yang paling besar, ia merangkumi kadar yang besar dalam Keluaran Negara Kasar (GNP) dan Keluaran Dalam Negara Kasar (GDP). Dari segi pengambilan tenaga kerja, ia adalah tiga kali ganda lebih dari bidang lain seperti pertanian, perhutanan, pembekalan air dan elektrik. Disebabkan oleh saiznya, perubahan dalam hasil keluaran industri binaan akan memberi kesan yang drastik kepada hasil keluaran negara. Disebabkan oleh saiznya juga, industri pembinaan adalah bernilai tinggi. Ini dapat dilihat dari perbelanjaan oleh seorang individu ke atasnya yang berkali-kali melebihi jumlah pendapatannya. Juga, kepada firma pembuatan, pembinaan kilang memakan kos larian yang besar dari hasil kilang.

Industri pembinaan membekalkan barangan pelaburan yang utama. Ini kerana hasil keluarannya diperlukan, bukan untuk kepentingan industri itu sendiri, tetapi penting untuk menolong menghasilkan dan mencipta barangan lain, seperti kilang, sekolah, rumah kediaman dan sebagainya. Disebabkan stok pengeluarannya yang besar, ia adalah dipengaruhi oleh pergolakan (fluctuations) permintaan dalam industri itu. Dalam masa ekonomi berkembang dengan pesat, keluaran industri binaan akan berkembang pada kadar yang lebih dari sektor yang lain. Dalam masa kemelesetan atau kelembapan ekonomi pula, industri binaan merupakan industri yang pertama menerima kesannya.

Dengan itu, kerajaan di kebanyakan negara kapitalis menggunakan industri binaan sebagai pengatur ekonomi (economic regulator), dengan mengurangkan projek pembinaan atau modal pelaburan bila ekonomi terlalu hangat dan memberi rangsangan dalam pelaburan pada masa ekonomi lembap dan pengangguran. Di kebanyakan negara sedang membangun, aktiviti pembinaan berlaku sebagai sektor tak formal yang mana kadang-kala tenaga kerja dikerah dengan percuma. Perkara ini kerap diabaikan dalam statistik negara. Dengan itu, aktiviti pembinaan di negara-negara sedang membangun adalah terdedah kepada pergolakan yang dipengaruhi oleh ciri semulajadi ini yang kebetulan.

Oleh kerana industri pembinaan melibatkan jumlah pelaburan yang besar dalam, ia adalah penting dalam pembangunan ekonomi. Jika ekonomi berkembang, ini akan diikuti oleh pembangunan yang pesat dalam aktiviti pembinaan. Pada masa ekonomi berkembang maju, keluaran sektor binaan akan melebihi pendapatan negara dan ini akan membawa kepada peningkatan dalam Keluaran Dalam Negara Kasar (GNP).

Peranan kerajaan yang merupakan klien yang terbesar untuk industri pembinaan mempunyai kuasa kawalan secara langsung terhadap permintaan dalam industri ini. Kerajaan perlu menyediakan keperluan asas infrastruktur untuk pembangunan bandar dan industri. Dengan peranannya sedemikian, kerajaan dapat mengawal jenis, lokasi, *standard*, teknologi dan kaedah pembinaan projek-projek binaan. Selain dari itu, kerajaan juga dapat mempengaruhi industri pembinaan secara tidak langsung dengan pelaksanaan polisi-polisi fizikal dan kewangan. Contohnya, tarif ke atas mesin, loji dan peralatan binaan untuk melindungi industri tempatan; insentif dalam bentuk pengecualian cukai kepada kontraktor dan industri binaan tempatan; atau merangsang pasaran tenaga kerja dengan memberi subsidi buruh.

Di samping itu, kerajaan juga mempengaruhi industri pembinaan dalam bentuk penguatkuasaan enakmen, peraturan dan kod kawalan dan lain-lain jenis kawalan perancangan. Kesan industri pembinaan ke atas ekonomi berlaku dalam semua peringkat dan aspek ekonomi. Antara yang terpenting adalah seperti;

1. permintaan dan hasil keluaran;
2. pekerjaan dan pendapatan;
3. Imbangan Pembayaran, dan
4. peringkat harga

Keempat-empat aspek ini adalah berkaitan dan saling bergantung.

Perubahan dalam hasil keluaran, pekerjaan, pendapatan atau permintaan secara langsung akan membawa perubahan kepada faktor yang lain. Contohnya, penurunan dalam pekerjaan menyebabkan penurunan dalam pendapatan yang membawa kepada penyusutan permintaan yang akhirnya mengakibatkan pengurangan pekerjaan dan seterusnya.

Permintaan dan pendapatan yang meningkat pula mengakibatkan jumlah import melebihi eksport. Ini kerana permintaan langsung pengguna ke atas barangan import dan sebelum barangan dapat dihasilkan, bahan mentah yang kebanyakannya diimport perlu diperoleh dahulu. Manakala eksport pula tidak begitu dipengaruhi oleh jumlah pendapatan dan permintaan. Ini menyebabkan ketidakseimbangan dalam Imbangan Pembayaran.

Untuk itu, kerajaan akan mengenakan cukai ke atas pekerjaan dan pendapatan dalam projek-projek pembinaan, mengenakan cukai barangan untuk meninggikan harga dan permintaan. Juga, dengan

meninggikan kadar faedah dan menyekat kredit, ini menyebabkan lebih sukar dan mahal untuk pinjaman wang. Dengan mengurangkan perbelanjaan modal, kesediaan tabung pembiayaan pembelian berkurangan, kos skim-skim pembinaan menjadi lebih mahal dan kurang diminati. Ini membawa pengaruh yang besar kepada klien di sektor kerajaan.

Akibatnya juga mempengaruhi firma-firma dalam industri pembinaan. Perlembihan (*overheating*) dalam industri pembinaan menyebabkan inflasi. Ini kerana permintaan untuk sumber melebihi penawaran dan ini meningkatkan harga. Ini terjadi apabila menggantikan bahan tempatan dengan bahan import yang meninggikan kos. Di negara-negara membangun, industri pembinaan sangat bergantung pada bahan import yang mana ia merangkumi 50 - 60%

dari kos pembinaan. Untuk membayar kos yang meningkat, kerajaan terpaksa meminjam dari luar negara untuk membiayai projek-projek binaan, yang mana turut menyumbang kepada inflasi.

Sumbangan industri pembinaan dalam ekonomi negara adalah sangat penting. Ia mempengaruhi taraf hidup rakyat, khususnya di negara-negara membangun yang mana kerajaan sebagai klien yang terbesar berperanan menyediakan keperluan pembangunan. Sesuai dengan sifatnya sebagai barangan pelaburan, industri pembinaan juga mempengaruhi sektor-sektor lain dalam ekonomi. Huraian di atas telah memaparkan hubungan dan saling pengaruh industri pembinaan dengan faktor-faktor lain dalam ekonomi negara.

Faktor-faktor Kepada Fluktuasi Keluaran Industri Binaan

Industri binaan juga tidak lepas dari pelbagai masalah dan kegagalan tertentu. Antara masalah kelemahan dan kegagalan yang menyebabkan berlakunya ketidakstabilan keluaran industri binaan bolehlah diringkaskan seperti berikut;

i. Kualiti Keluaran

Projek-projek binaan kerap kali memakan masa yang panjang, kos akhir yang tinggi, tidak memenuhi kehendak-kehendak pengguna, tidak mematuhi kehendak piawaian-piawaian badan-badan tertentu. Dari segi ketahanan struktur binaan kerap kali memerlukan pembaikan walaupun baru siap dan lain-lain masalah lagi². Ketidakecakapan semasa pembinaan telah meningkatkan perbelanjaan ke atas pembaikan dan senggaraan bangunan yang mungkin dapat dikurangkan jika perhatian yang baik ditumpukan ke atas kualiti hasil binaan.

ii. Projek Lambat dan Kos Melebihi Peruntukan (Budget)

Projek siap lambat dan kos binaan melebihi peruntukan satu fenomena dalam industri binaan lebih-lebih lagi semasa aktiviti binaan berkembang dengan pesat. Boleh dikatakan setiap projek mengambil masa yang lama daripada yang telah dipersetujui.

Salah satu punca utama fenomena ini berlaku adalah kerana sikap para kontraktor itu sendiri yang terlalu mengejar projek, hinggalah projek yang ada yang hampir siap tidak diberi perhatian dengan sewajarnya. Maka berlakulah kelewatan dan ini melibatkan kos dan dengan tidak langsung telah menjejaskan imej kontraktor keseluruhannya. Keadaan ini lebih buruk lagi ketika keadaan kemelesetan ekonomi.

Selain daripada itu terdapat pelbagai masalah disamping sikap seperti kelemahan diperingkat pengurusan, kewangan, perancangan kawalan dan lain-

lain lagi, yang telah menjadikan keadaan lebih teruk daripada sebelumnya. Ketidakpuasan ini telah menyebabkan kebanyakan projek-projek besar telah diberikan kepada kontraktor asing yang lebih cekap. Keadaan ini menyebabkan meningkatkan jumlah penyertaan kontraktor-kontraktor asing, terutamanya dari Jepun, Korea, Taiwan dan sebagainya dalam industri binaan Malaysia dan mereka menunjukkan satu tahap prestasi yang memuaskan.

iii. Keadaan Pekerjaan

Pekerjaan dalam sektor pembinaan bukanlah satu pekerjaan yang menarik. Kebanyakan kerja binaan adalah merbahaya dan terdedah kepada unsur-unsur negatif terhadap kesihatan. Kemalangan adalah lumrah, dan pembinaan mempunyai rekod yang kurang memberangsangkan tentang keselamatan berbanding dengan industri-industri lain.

iv. Kurang Kemahiran

Salah satu faktor yang sering dikaitkan dengan kegagalan kebanyakan kontraktor-kontraktor binaan tempatan terutamanya kontraktor binaan bumiputera adalah disebabkan oleh kurangnya kemahiran di dalam beberapa peringkat pengurusan firma-firma binaan. Antaranya ialah kurang kemahiran pengurusan kewangan, perancangan, kawalan kos, kawalan kualiti binaan dan lain-lain.

Nota kaki

1. Hillebrant, P.M., *Analysiss of the British Construction Industri*, MacMillan Publishers, 1984. (m.s. 1).
2. Ball, M., *Rebuilding Construction*, Routledge, 1988, (m.s. 7).